

Heri ligger der jo også en vurdering af de frie grundskolers pædagogiske formåen.

Forslagsstillerne henviser til, at der før 1992 i et vist omfang blev foretaget skolebesøg med pædagogisk formål. En del af begrundelsen for den daværende ordning var, at der dengang blev ydet bygningstilskud efter en konkret vurdering.

Det er selvfølgelig rigtigt, at skolerne dengang kunne stille spørgsmål til den udsendte embedsmand, men der var i de senere år tale om én person og ca. 400 skoler, så det siger sig selv, at det var begrænset, hvor langt omkring ministeriet kunne komme. Det var jo netop ikke en tilsynsførende embedsmand, for det egentlige pædagogiske tilsyn lå også dengang hos forældrene og den tilsynsførende, som forældrene valgte.

Reglerne om forældretilsyn er desuden for nylig blevet strammet. I 1992 blev der indført en mulighed for ministeriet til at indføre et særligt tilsyn med en skole, hvis ministeriet finder det nødvendigt, i 1996 blev det præciseret, at den tilsynsførende, som forældrene vælger, skal være uafhængig af skolen og forældrekrædsen, og så sent som i sidste samling, i juni 1998, blev reglerne strammet op endnu en gang. Det blev præciseret, at undervisningsministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen i skolens hjemkommune at føre det særlige tilsyn.

Det blev desuden fastsat, at en skole skal udlevere de oplysninger, som har betydning for tilsynets udførelse, til den tilsynsførende, hvad enten der er tale om den sædvanlige tilsynsførende eller det særlige tilsyn.

Endelig blev det bestemt, at undervisningssproget i en fri grundskole er dansk undtagen i de tyske mindretalsskoler i Sønderjylland.

Enkelte skoler, navnlig de, der henvender sig til børn, som ikke skal blive her i landet, kan få dispensation fra ministeriet til at have et andet undervisningssprog end dansk.

Undervisningsministeriet vil udarbejde en vejledning i, hvordan der efter ministeriets opfattelse bør føres tilsyn. En sådan vejledning vil være en støtte for de tilsynsførende og den kan omfatte fire punkter, nemlig hvordan en tilsynsplan bør se ud, en gennemgang af den tilsynsførendes pligter efter loven, en anbefaling af et antal årlige tilsynsbesøg med udkast til rapport over disse og endelig anbefalinger til opfølgingsarbejde, tidsfrister m.v., hvis tilsynet konstaterer, at forholdene ikke lever op til de forudsatte krav.

Derudover har ministeriet planer om at indbyde især nye skoleledere til årlige orienteringsmøder ved kurser, hvor ministeriet kan informere om bo-, praksis- og tilskudsbetingelser. Ministeriet vil ved sådanne lejligheder også få mulighed for at udveksle synspunkter med skolelederne.

Jeg kan desuden oplyse, at de frie grundskoler i vidt omfang modtager de samme publikationer og det samme informationsmateriale, som ministeriet udsender til folkeskolerne.

Ministeriet stiller ud over særlige tilskud også råd og vejledning vedrørende danskundervisning af tosprogede og af handicappede elever til rådighed for de frie grundskoler.

I bemærkningerne til forslaget anfører forslagsstillerne, at erfaringerne viser, at det ikke er tilstrækkeligt, at der er mulighed for et særligt tilsyn i særlige tilfælde, når problemerne allerede er opstået. Jeg er ikke klar over, hvilke erfaringer der hentydes til.

Ministeriet har kun fundet anledning til at benytte reglen om yderligere tilsyn med en skole i få tilfælde, og i flere af disse tilfælde var der i forvejen en tilsynsførende udpeget af kommunen til at føre tilsynet med undervisningen i de tre fag dansk, engelsk og regning/matematik.

Reglerne om tilsynet med de frie grundskoler er, som jeg har redegjort for det her, ved flere lejligheder strammet op inden for de seneste 6-7 år og altså senest i sommer.

Regeringen kan ikke nu gå ind for en stramning som den foreslåede.

Jeg vil gerne tilkendegive, at Undervisningsministeriet fortsat nøje vil følge udviklingen, herunder selvfølgelig også effekten af de opstrammede lovregler, og i den sammenhæng selvfølgelig vurdere behovet for yderligere justeringer.

Frode Sørensen (S):

Forslagsstillerne ønsker, at der indføres bestemmelser om offentligt tilsyn med undervisningen i de frie grundskoler.

I bemærkningerne til forslaget konstaterer forslagsstillerne, at erfaringerne viser, at der ikke er en tilstrækkelig mulighed for at foretage et tilsyn i særlige tilfælde, når der opstår problemer. Når forslagsstillerne henviser til sådanne negative erfaringer, kunne det være interessant at vide, om forslagsstillerne kan pege eller sætte tal på problemernes omfang i forhold til de godt 400 frie grundskoler, som det drejer sig om.